

Energimeldingen

Innspill fra Småkraftforeninga

Småkraftforeninga har følgende innspill til arbeidet med Energimeldingen:

Ta kraften i bruk. Elsertifikatene har styrket tilbudssiden i det norsk-svenske kraftmarkedet og vi har i dag overskudd av fornybar kraft med historisk lave priser. Resultat er tilnærmet byggestopp i forhold til ny kraft. Fornybarbransjen sliter med lønnsomheten og er i praksis i økonomisk forvitring. Energimeldingen bør inneholde konkrete tiltak for å øke etterspørselssiden slik at vi får en helhetlig energipolitikk. Blant tiltak som kan bedre situasjonen er: flere utenlandskabler, ny industri, datasentre og en forsert utfasing av fossil energibruk.

Ny giv etter 2020. Parallelt med at den fornybare kraften tas i bruk bør det etableres nye ordninger som kan avløse sertifikatmarkedet når dette stenger. Utformingen av et nytt støtteregime bør ivareta fornybarbransjens behov for forutsigbare rammevilkår og transparente løsninger. Ordningen bør være teknologinøytral og sikre en mest mulig effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser.

Hydrogen = verdiskaping. Hydrogen blir en viktig faktor på en rekke områder i morgendagens energisystem. Her ligger det store muligheter for verdiskaping både hos energiprodusenter og lengre ut i verdikjeden. Småkraftforeninga er bekymret for fremdriften i arbeidet med hydrogen og mener myndighetene bør spille en mer aktiv rolle, blant gjennom tettere styring av Enova. Mulighetene rundt hydrogen bør utredes grundig med Hydrogenrådets handlingsplan som utgangspunkt. Her blir det suksessfaktor at sentrale hydrogenaktører tas med i arbeidet med en nasjonal hydrogenstrategi.

Skatt som virkemiddel. Skatt og avgifter er viktige elementer for å få fart på det grønne skiftet og Grønn Skattekomisjon vil her står sentralt. Den stadig høyere elavgiften er et eksempel på en avgift som aktivt bremser det grønne skiftet. Et annet eksempel er eiendomsskatten for småkraftverk som er høyere jo mer ulønnsomt verket er. Skatten kan gjøre en lønnsom utbygging før skatt ulønnsom etter skatt og dermed hindre utbygging. Eiendomsskatten betyr nesten halvt prosentpoeng i redusert avkastning (internrente) for et marginalt småkraftprosjekt. Skatten slår urimelig hardt ut i nåverdiberegninger fordi den er høyest de første årene. Problemet er altså ikke eiendomsskatten, men måten den er innrettet på.

Full stans. Det er gitt 400 konsesjoner til småkraftverk ikke bygges ut. Det vil si at en hel verdikjede er i ferd med å stoppe opp. Prosjektene utgjør 3,1 TWh med en investeringsramme på ca 15 milliarder

kroner. En ny giv i småkraftsektoren kan gi sårt tiltrengt aktivitet i regioner som er hardt rammet av nedgangen i oljesektoren. Blant tiltak som kan få fart på småkraftsektoren igjen er:

- **Bedre nettilgang.** U t over lave kraftpriser er manglende og / eller dyr nettilgang det store problemet for småkraftutbyggere i dag. Arbeidet med å effektivisere nettsektoren bør forseres og vi mener det må etableres offentlige finansieringsmekanismer som sikrer at ny fornybar energi kommer seg på nett.
- **Realistiske konsesjoner.** De siste årene er småkraftkonsesjonene i praksis blitt mer og mer økonomisk marginale på grunn av tyngende konsesjonsbetingelser. Dette skyldes blant annet at NVE legger til grunn at småkraftverk kan realiseres til en 20 prosent høyere kostnad enn det bransjen faktisk bygger ut for. Her bør det gjøres en gjennomgang for å sikre realisme i konsesjonstildelingene.
- **Småkraft som regulerkraft / lokal fleksibilitet.** Det bør vurderes å legge til rette før økt bruk av vannmagasiner i eksisterende og nye småkraftverk. Man bør også se på hvilke tilleggsinstallasjoner i selve verket som trengs for å levere lokal fleksibilitet. Dette kan avhjelpe utfordringer med stabiliteten i nettet og bety økte inntekter i en presset bransje.
- **Flomdempende tiltak.** I takt med klimaendringene er flom i ferd med å bli et større og større problem som koster samfunnet store summer årlig. Kraftutbygging er her et selvfinansierende tiltak som kan virke flomdempende og dermed avhjelpe problemet. Særlig vil dette gjelde i vernede vassdrag hvor det er få kraftinstallasjoner fra tidligere og etablering av inntak / dammer kan ha stor effekt.
- **Vern med fornuft.** I tilknytning til vernede vassdrag er det i dag tillatt med noe småkraftutbygging – begrenset oppad til en installert effekt på 1 MW. Småkraftforeninga mener man bør vurdere å fjerne grensen på 1 MW – uten at dette berører selve vernet. Installert effekt bør vurderes separat i hvert tilfelle og sees opp mot verneformålet. Dette vil sikre en optimal utnyttelse av vannressursene og hindre at et naturinngrep gjøres uten at man får full nytte av det fordi det er satt en generell grense på 1 MW.